

Kommunjurist
Rolf Davidsson

Beredningsunderlag gällande Medborgarförslag om kommunal handlingsplan för suicidprevention

ÄRENDEBESKRIVNING

[REDACTED] i Bäsna har den 5 juni 2026 inkommit med ett medborgarförslag om att Gagnefs kommun ska ta fram en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention, om en sådan inte redan finns. Förslagsställaren framhåller kommunens betydelse för det suicidpreventiva arbetet samt hänvisar till den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention.

BAKGRUND

Alla som är folkbokförda i Gagnefs kommun har rätt att lämna medborgarförslag till kommunfullmäktige. Förslaget kan avse frågor som faller inom kommunens kompetensområde och som kommunen ansvarar för att handlägga. Ett medborgarförslag ska vara skriftligt och innehålla uppgifter om förslagsställaren.

Förslagsställaren anger att cirka 1 500 personer avlider genom självmord varje år i Sverige och att kommunerna har en viktig roll i det förebyggande arbetet genom verksamheter såsom skola, socialtjänst, kultur- och fritidsverksamhet samt äldreomsorg. Förslaget syftar till att kommunen ska ta fram en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention.

BEDÖMNING

Föreliggande förslag avser folkhälsofrågor och förebyggande arbete för psykisk hälsa inom ramen för kommunens verksamheter.

Förslaget uppfyller numera kraven för medborgarförslag

Kommunens ansvar och roll

Kommunen har inget uttryckligt lagstadgat ansvar för hälso- och sjukvårdens suicidpreventiva insatser, men bedriver flera verksamheter som har stor betydelse för att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa. Hit hör bland annat utbildningsverksamhet, socialtjänst, kultur- och fritidsverksamhet, arbetsgivaransvar samt insatser riktade till äldre och personer i utsatta situationer.

Kommunövergripande samordning

En handlingsplan för suicidprevention kan bidra till att tydliggöra

ansvarsfördelning, samverkansformer och prioriterade åtgärder inom kommunens verksamheter. En sådan plan kan även skapa förutsättningar för samverkan med Region Dalarna, Polismyndigheten, civilsamhället och andra relevanta aktörer.

Ekonomiska och organisatoriska konsekvenser

Framtagande av en kommunövergripande handlingsplan innebär behov av utredning, samordning och politisk förankring. Det kan även medföra behov av utbildningsinsatser, rutinförändringar och uppföljning inom berörda verksamheter. Om kommunen redan har styrdokument, folkhälsoplaner eller motsvarande som omfattar suicidprevention bör behovet av ett särskilt handlingsprogram analyseras innan ytterligare styrdokument tas fram.

Folkhälsoperspektiv

Suicidprevention är en angelägen samhällsfråga och ligger väl i linje med kommunens arbete för goda livsvillkor, trygghet och social hållbarhet. Förslaget bedöms därför röra en fråga som ligger inom den kommunala kompetensen och som kan bli föremål för vidare utredning av berörda verksamheter.

FÖRSLAG

Föreliggande medborgarförslag kan nu mera göras föremål för vidare beredning och utredning av förutsättningarna för att ta fram en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention, inklusive kartläggning av befintliga styrdokument, ansvarsförhållanden, samverkansformer samt ekonomiska och organisatoriska konsekvenser.

Det finns ett tydligt strategiskt värde i att tydliggöra kommunens samlade ansvar och roll i det suicidpreventiva arbetet. På motsvarande sätt som utvecklingen mot god och nära vård förutsätter ett gemensamt ansvarstagande mellan flera verksamheter och huvudmän, kräver ett effektivt suicidpreventivt arbete ett kommunövergripande perspektiv och arbetssätt där skolans, socialtjänstens, kultur- och fritidsverksamhetens, äldreomsorgens samt övriga berörda verksamheters insatser samordnas och ges en gemensam inriktning.

Därutöver finns ett strategiskt värde i att tydliggöra kommunens ansvar för suicidprevention ur ett arbetsgivarperspektiv. Kommunen är en av ortens största arbetsgivare och kommer genom sin verksamhet i kontakt med ett stort antal människor, inte bara genom medarbetare utan även indirekt genom deras familjer, anhöriga och närstående. Psykisk ohälsa och suicid påverkar ofta hela sociala sammanhang och får konsekvenser långt utanför

den enskilda individen. Ett kommunövergripande och sammanhållet ansvarstagande för suicidprevention bör därför även omfatta det systematiska arbetsmiljö- och HR-arbetet, där frågor om psykisk hälsa, tidig upptäckt, stödinsatser, chefers kompetens samt rutiner för att hantera oro och riskfaktorer kan utgöra viktiga delar. En kommunal handlingsplan kan därmed bidra till att skapa en gemensam struktur för både det interna arbetsgivaransvaret och det externa folkhälsoarbetet.

Kontakta Gagnefs kommun

Ärendenummer: #30241 | Inskickat av: [REDACTED] | 2026-06-05 13:50

✓1. Ärende

Ärende

Ange ditt ärende

Medborgarförslag för kommunal handlingsplan för färre självmord

Jag vill bifoga mer information som bilagor (dokument, bilder m.m.)

Bilagor

 Gagnef kommun behöver en handlingsplan för färre självmord.pdf (63 KB)

Samtliga filer ovan finns bifogade i detta dokument, se bifogade filer.

Medborgarförslag för kommunal handlingsplan för färre självmord

Kontaktuppgifter

Om dina personuppgifter

Gagnefs kommun kommer spara och behandla de personuppgifter du anger i denna e-tjänst för att kunna hantera ditt ärende. Du kan ångra detta samtycke om inte annan lag eller bestämmelse förhindrar detta. Besök gagnef.se/personuppgifter för mer information om hur Gagnefs kommun hanterar personuppgifter.

Lagring i e-tjänsteplattformen

Ditt ärende med tillhörande information finns kvar i vår e-tjänsteplattform så länge ärendet är aktivt och det sparas sedan tills vi genomför en gallring eller du ber oss gallra ditt ärende i förtid.

Förnamn

[REDACTED]

Efternamn

[REDACTED]

Adress

[REDACTED]

Postnummer och ort

[REDACTED]

Telefon

[REDACTED]

E-postadress

[REDACTED]

Mobiltelefon

[REDACTED]

Notifieringar

E-post

SMS

Personuppgiftshantering

Personuppgifter som behandlas

- Namn
- Adress
- E-postadress
- Personnummer
- Telefonnummer
- Mobilnummer

Ändamålet med behandlingen

Vid handläggningen av ditt ärende registreras och behandlas de personuppgifter som framgår av informationen ovan. Behandlingen sker i det ärendehanteringssystem som verksamheten använder för handläggning av ditt ärende.

Rättslig grund för behandlingen

- Den registrerade har lämnat sitt samtycke
- En arbetsuppgift av allmänt intresse ska kunna utföras

Lagringstid

- För evigt

Övrigt om lagringstid

Lagringstid avser tid efter att behandling av personuppgifterna avslutats.

Övriga upplysningar

Besök gagnef.se/personuppgifter för mer information om hur Gagnefs kommun hanterar personuppgifter.

Personuppgiftsansvarig

Kommunstyrelsen

Jag har tagit del av ovanstående information och godkänner behandlingen av personuppgifter

Gagnef kommun behöver en handlingsplan för färre självmord

Varje år dör runt 1 500 personer i självmord. Det är ungefär sju gånger fler än antalet döda i trafiken. Utöver detta gör varje år minst 15 000 personer självmordsförsök. Nästan halva befolkningen känner någon som tagit sitt liv, och lika många har kommit i kontakt med någon som försökt.

Kommunerna har en viktig roll för att förebygga och förhindra självmord eftersom de på olika sätt är närvarande i alla människors liv, från förskolan till äldreboendet. I början av 2025 antogs dessutom en ny nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention – i den pekas kommunerna ut som en viktig aktör.

Att utbilda personal, genomföra insatser i skolan och åtgärda risker i den fysiska miljön är exempel på åtgärder som har bevisad effekt för att förebygga självmord. En viktig förutsättning för ett bra suicidpreventivt arbete är att ta fram en handlingsplan. Den behöver omfatta alla delar av kommunens verksamheter och vara politiskt förankrad. Resultaten från Suicide Zeros senaste kommunundersökning visar att xx kommun helt saknar en plan, eller har valt att inte svara på enkäten vilket gör att det är svårt att veta om en plan finns. Enligt undersökningen har nära sju av tio kommuner, 69 procent, har en kommunövergripande handlingsplan eller strategi för arbetet.

Konsekvenserna av ett självmord och självmordsförsök resulterar i depressioner, sjukskrivningar och skuldkänslor, samt en ökad risk för självmord bland de efterlevande. Genom politiska beslut och ett metodiskt arbete kan kommunerna rädda liv.

Därför föreslår jag att: Gagnef kommun fattar beslut om att ta fram en kommunövergripande handlingsplan för suicidprevention om en sådan inte finns.

Hälsningar, [REDACTED] – volontär för [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

PS. Hör gärna av dig till [REDACTED] om du behöver hjälp på [REDACTED]

Lycka till!

Länkar:

<https://suicidezero.se/vad-vi-gor/kommun>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publikationer-och-material/publikationsarkiv/d/det-handlar-om-livet/>

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/faktablad/psykisk-halsa/>

